

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Dějiny Židů v Německém Brodě.

Zpracoval

Jaroslav Polák-Rokycana, Praha.

V Německém Brodě byl do r. 1883 jen žid. spolek náboženský; matrika Židů toho kraje byla vedena od r. 1830 do 1896 v blízké Lipnici a teprve toho roku byla přesídlena do Něm. Brodu. Stanovy ž. n. o. v Něm. Brodě byly potvrzeny r. 1884; r. 1893 bylo 255 příslušníků; r. 1900 již jen 170, kdežto r. 1930 jich počet klesl na 65 duší. — Starosta ž. n. o. byl r. 1893 Mořic Bauer, Adolf B. Musil (1896 až 1899), Filip Mahler (1899), dr. Emil Meissner, advokát (1899—1903), Josef Pachner (1903 až 1905), Bedř. Roth (1905—1914), Alois Koref, Hugo Šťastný (do r. 1919), Artuš Mahler (1922), Rud. Drucker (1923) a nyní Ing. Otto Bauer získal si o obec žid. velké zásluhy. Od vzniku obce je zde i žid. modlitebna a byla i ž. n. š. s něm. vyučováním, na niž působili tito rabíni a učitelé:

Jakub Singer, syn Israele S., narodil se dne 18. srpna 1845 ve Skalce, politický okres Nové Město n. Metují. Absolvovav 3 třídy reálky, připravoval se soukromým studiem pro učitelské povolání. Působil od 1. října 1870 jako výpomocný učitel a od 1. listopadu 1871 do 15. září 1879 jako řádný učitel na židovské obecné škole v Kolíně, nadané právem veřejnosti. V letech 1879 až 1882 studoval na německém učitelském ústavě v Praze, kde se v červnu 1882 podrobil úspěšně zkoušce zralosti. Od 1. února 1883 byl správcem a učitelem německé soukromé školy v Něm. Brodě a zároveň zastával funkce kantora. Vyučoval zároveň žid. náboženství na tamějším českém státním gymnasiu. Po reformě žid. náb. obcí v Čechách byl jmenován rabínem této obce, a když mezitím soukromá německá škola byla zrušena, vykonával nadále funkce kantora a rabína až do své smrti dne 1. března 1914. Zanechal vdovu Bertu, rozenou Zimmerovou (zemř.

dne 9. ledna 1928), a pět dětí. Syn dr. Arnold S. žije v Plzni. Jak. S. byl jedním z prvých rabínů, kteří při bohoslužbách, oddavkách a pohřbech kázali také česky. Pro svou ušlechtilou povahu, dobré srdce a vzdělanost těšil se ve všech vrstvách obyvatelstva Něm. Brodu a širokého okolí neobmezené úctě a vážnosti.

Rb. Jakob Singer

Nástupcem Jak. Singera v Něm. Brodě byl dr. Lev Bretisch (1914—1922) a Natan Guttman (1922—1925); nyní nemá ž. n. o. vlastního rabína.

V obci je též Chevra Kadiša, jejíž prvním starostou byl Adolf B. Musil, a jež čítala r. 1893 30 členů. Nový hřbitov byl založen r. 1890. Ke konci vzpomínám některých zemřelých, o blaho ž. n. o. vysoce zasloužilých mužů: Mořic Bauer, Josef Štiassny, Šimon Mahler, Max Šilling, Alois Koref a dr. Neuern.